

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Lochem
T.a.v. dhr. G. Klomparends
Postbus 17
7240 AA Lochem

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

Henk Hoogveen
06-15879374
h.hoogveen@cultureelerfgoed.nl

Olonummer

7229211

Onze referentie

1298248

Bijlagen

0

Datum 10 november 2022
Betreft Advies RCE | zonnepanelen op zinken dak Buitenplaats 't Ross

Naam Buitenplaats 't Ross
Adres Rossweg 14
Postcode/plaats 7245 NK Laren Gld.
Gemeente/provincie Lochem; Gelderland;
Monumentnummer 520259

Geacht college,

U vroeg mij te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument. U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen. Daarbij vraag ik u om de volgende voorwaarde aan de omgevingsvergunning te verbinden:

- Langs de voorzijde van de panelen wordt een koppelstrip aangebracht, zodat vanaf maaiveld lijkt alsof de panelen aaneengesloten liggen. Deze toevoeging is ook een voorwaarde van mijn advies. De materialisering hiervan is nu niet benoemd in de aanvraag. Ik adviseer om deze rand rondom eveneens uit te voeren in zink of in een kleurstelling gelijk aan het zinken dak, om de zichtbaarheid van de panelen tot een minimum te beperken

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Aan u wordt een omgevingsvergunning gevraagd voor het realiseren van zonnepanelen op het zinken dak van het hoofdhuis van de buitenplaats 't Ross.

Motivering

Net als veel monumentale landgoederen en buitenplaatsen staat 't Ross voor de opgave om te verduurzamen. Een van de stappen daarin is het verkennen van de mogelijkheden voor het opwekken van zonne-energie. Een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van zonnepanelen binnen de beschermde parkaanleg is een zorgvuldige inpassing, waarbij rekening wordt gehouden met de monumentale waarden, de aanwezige historische structuren, objecten en zichtlijnen. Met het voorliggende plan is daarvan sprake.

Bij deze afweging heb ik onze '[Advieslijn zonnepanelen op rijksmonumenten](#)' gevolgd. Het doel hiervan is om monumenteneigenaren meer mogelijkheden te bieden om gebruik te maken van zonnepanelen bij de verduurzaming van hun rijksmonument. In deze advieslijn zijn ook de uitgangspunten van zonnepanelen binnen een complex historische buitenplaats beschreven: zonnepanelen worden niet zichtbaar geplaatst op hoofdgebouwen en in zichtlijnen van het ensemble, maar bij voorkeur op een ondergeschikte locatie die niet goed zichtbaar is vanuit de parkaanleg en daarmee geen visuele verstoring oplevert. De zonnepanelen zijn ten dienste van het landgoed zelf en er wordt geen cultuurhistorisch waardevol groen gekapt om de bezonning te verbeteren.

Op 't Ross wordt een onderconstructie (een frame op dragers) van zonnepanelen los op het zinken dak van het hoofdhuis geplaatst en voorzien van een ballast. Deze constructie wordt tussen de roefbanen los op het zink geplaatst. De horizontale liggers komen los boven de roefbanen. Het frame wordt vervolgens gekoppeld aan de reeds aanwezige aluminium lichtstraat om eventueel afschuiven te voorkomen. Bevestiging in het zink is niet nodig. De panelen komen in dezelfde hellingshoek te liggen als het dak zelf. De aanwezige veiligheidshaken blijven aanwezig en bruikbaar.

Langs de voorzijde van de panelen wordt een koppelstrip aangebracht, zodat vanaf maaiveld lijkt alsof de panelen aaneengesloten liggen. Deze toevoeging is ook een voorwaarde van mijn advies. De materialisering hiervan is nu niet benoemd in de aanvraag. Ik adviseer om deze rand rondom eveneens uit te voeren in zink of in een kleurstelling gelijk aan het zinken dak, om de zichtbaarheid van de panelen tot een minimum te beperken. Een goed voorbeeld hiervan is de inpassing van de zonnepanelen op Kasteel Het Nijenhuis in Diepenheim, eveneens voorzien van een zinken rand rondom. Dit voorbeeld is te zien in het [filmpje](#) op onze website.

Met het voorliggende plan is sprake van een zorgvuldige inpassing van de zonnepanelen. Er is geen sprake van een onevenredige aantasting van de monumentale waarden van het huis en de parkaanleg. De zichtbaarheid van de zonnepanelen wordt vanaf het maaiveld en vanuit de parkaanleg tot een minimum beperkt.

Tot slot ontvang ik graag een uitnodiging om na uitvoering op locatie te kijken. Er zijn namelijk op meerdere plekken ideeën met betrekking tot het realiseren van zonnepanelen op landgoederen. Dit is voor ons daarom een interessante casus om van te leren, te evalueren en mogelijk een goed voorbeeld om te delen.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

Henk Hoogeveen MA
Adviseur Architectuurhistorie